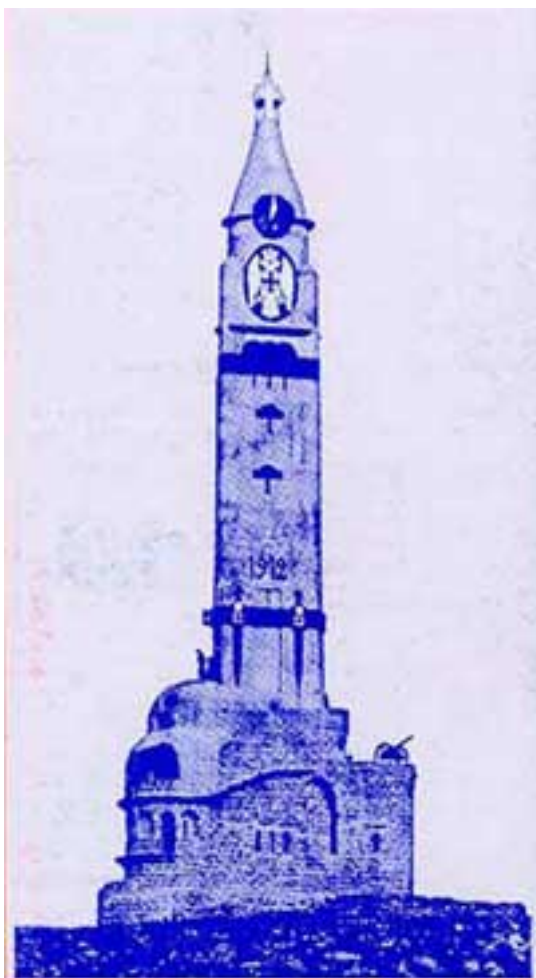

поглед на брдо испоменик Зебрњак из даљине Усред Кумановске равнице, на надморској висини од 511 метара, уздиже се брдо Зебрњак, и на њему спомен-костурница, подигнута у част и славу погинулим ратницима у Кумановској битци 1912 године, када је српска армија под командом престолонаследника Александра Карађорђевића и уз подшку локалног становништва водила одлучујућу битку за ослобађање ових крајева од османлиског ропства.

У историји и сећањима остала је потресна прича о тој најславнијој битци у Првом балканском рату и податак да је погинуло 1207, рањено 5212 војника, док су шестстотини тројци ратника замео сваки траг.брдо и споменик Зебрњак

споменик Зебрњак 1937 Споменик на Зебрњаку монументално је дело београдског архитекте Момира Коруновића. Освећен је 30-тог октобра 1937 године на дан двадесет петогодишњице битке, када су и сахрањене кости изгинулих бораца.

Грађен је од најтврђех базалта и армираног бетона, био је висок 48.5 метара, па се, како кажу, за време ведрих и сунчаних дана са његовог врха могло да види и Скопље.

Маја 1942 године бугарска војска је са месним гавазама срушила две трећине те грандиозне светиње, тврдећи да ју је уништио гром те кишовите ноћи када су запаљени фитиљи.

ОДУЖЕНИ НЕХАЈ ПРЕМА СПОМЕНИЦИМА

Све оно што су наши дивљења достојни преци знали да извојују, често не питајући за цену, то су наши непријатељи првом њиховом згодом, а нашем незгодом разарали, да би потом наши духом нишчи политичари, најчешће зарад својих заблуда, или, што је горе, својих ниских интереса, властољубља и среброљубља, до краја упропашћавали.

Зла судбина овог споменика око којег смо се окупили и пред којим говоримо, тужна је слика и још тужнија потврда оваквог стања ствари.

Много је година требало да протекне, да многе тешке ране на измученом и осакаћеном телу нашег пострадалог, али славодобитног народа, задобијене у ратовима од 1912. до 1918. од Куманова до Кајмакчалана, колико-толико зацеле, како би се смогло снаге да сенима оних који су највишом ценом платили тековине слободе и уједињења одамо дужну пошту...

~~Свакомоје државно право је једнако и свакој личности која живи на територији државе~~

~~Без обзира на своје право свако државно право је једнако и свакој личности која живи на територији државе~~